

Vedlegg til notat: Kommentar til Helsedirektoratet sin tolkningsuttalelse om salg av alkoholholdig drikk fra ubetjente kasser og butikker

Mat Norge sin vurdering av teknologiske løsninger og salg av alkoholholdig drikk fra ubetjente kasser og butikker

Viser til brev fra Helsedirektoratet 22.10.2021. Mat-Norge er enig i Helsedirektoratet sine vurderinger når det gjelder de overordnede målsetningene som må ivaretas, og har utviklet teknologien som sikrer at alle elementene som Helsedirektoratet her reiser spørsmål ved, minst er like godt eller bedre ivaretatt gjennom RMA-Butikkstyring.

«RMA-Teknologien» er bygd for å ha «minst eller bedre kontroll» enn det som er mulig å få til i en tradisjonell butikk. Gjennom «RMA-Butikkstyring» så blir alt salg av alkoholholdig drikk enkelt kontrollert av en person. Denne personen kan enkelt overvåke og kontrollerer alle kjennetegnene som er oppgitt i påvirkningsskalaen fra Helsedirektoratet og mer til for å avdekke om en person er «åpenbart påvirket», hvor man også enkelt kan observere kunden tilbake i tid (noen sek/min) f.eks. på vei inn i butikk, eller i butikk, på en måte som ikke vil være mulig å få til for en ansatt som er fysisk skal gjør kontrollen ved/rundt kassen i en fysisk butikk.

- Vi ser fra tid til annen at dette med «lukt» har blitt kommentert, hvor vi ønsker å presisere at dette med «lukt» ikke nevnt som element i [veilederen](#) fra Helsedirektoratet og er heller ikke tatt med inn i påvirkningsskalaen av naturlige årsaker. Det sentrale for å avdekke om en person er «åpenbar påvirket» er at man må bruke flere kjennetegn som er grove nok, hvor lukt da har liten eller ingen verdi. Og siden man ved hjelp av RMA-Teknologien kan avdekke og kontrollere alle kvalitative «tenkelige kjennetegn» på en rask og presis måte, så har vi ikke brukt tid på å se hvor «lukt» evt kunne gitt noen verdi i utøvelse av kontrollen.

I utviklingen som har pågått siden 2014, så er det gjennomført en rekke studier i tradisjonelle butikker med selvbetjeningskasser, i tillegg til fordypning i regulatoriske forhold som har stått helt sentralt i utviklingsarbeidet, samt alt av tilgjengelige veiledere salg og kontroll. Vår vurdering er at RMA-Teknologien ikke utfordrer dagens regelverk på noen vesentlig måte, og at det ikke er behov for endring av regelverk, men kommunene må ha et bevisst forhold til at det er forskjell på teknologiene.

Det er en kjent sak at ordlyden i lover og forskrifter ikke henger med utviklingen, uten at det nødvendigvis hindrer en fornuftig utvikling ved hjelp av teknologi. I Alkoholoven eller Alkoholforskriften så er dette lite regulert, riktignok så er det nevnt § 2-5 Alkoholforskriften «Alkoholsvak og alkoholholdig drikk må ikke selges, utleveres eller skjenkes fra automat». Dette er ikke aktuelt i forhold til RMA-Butikkstyring, som er en betjent modell når det gjelder salg av alkoholholdig drikk. Om butikken har fysisk betjeningen kan ikke være avgjørende så lenge man ivaretar de overordnede målsetningen på en minst like god eller bedre måte.

Som Helsedirektoratet skriver: Direktoratet vil påpeke også at når alkoholovens vilkår for å tildele bevilling er oppfylt, er det opp til kommunen, på fritt skjønn, å bestemme om bevilling skal gis. Dette innebærer imidlertid ikke at en kommune kan sette alkoholovens bestemmelser til side og innvilge kommunale salgsbevillinger som strider imot regelverket.

RMA-Teknologien er testet og velprøvd av ulike fagmiljøer, og dokumentert at løser de kravene som settes i forhold til reguleringer på dette område.

Mat Norge

Hans Olav Bakås